

Tak for invitationen

Siri Daa Funder
Realdania, Projektchef
Etnolog

Johanne Mose Entwistle
AART, Partner
Antropolog

Realdania Genbesøg

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Siri Daa Funder

Etnolog og projektchef i Realdania

4. oktober 2023, Byplanmødet

**Vi skaber livskvalitet
for alle gennem
det byggede miljø**

Vi skaber livskvalitet for alle gennem det byggede miljø

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

- I Danmark bor vi næsten 6 mio. mennesker
- 98 kommuner, ca. 1.400 byer og flere end 4 mio. bygninger udgør rammen om vores hverdag
- Det er her, vi bor, arbejder, går i skole, dyrker vores fritid og lever vores liv. Og det er her, Realdania gør en forskel.
- Det er her, vi skaber **livskvalitet** gennem det byggede miljø

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Realdania

Realdania Genbesøg

Baggrunden for Realdania Genbesøg

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Det startede med en undren...

Hvad kommer der egentligt ud af alle vores projekter? Altså sådan rigtigt, når snoren er klippet?

Baggrunden for Realdania Genbesøg

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

...og nogle frustrationer over vores
evalueringstilgang

- Vi taler med de forkerte, når vi er ude af huset.
- Vi evaluerer for tidligt.
- Vi stoler for blindt på spørgeskemaundersøgelser.

Hvorfor laver vi genbesøg

Hvorfor laver vi genbesøg?

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

- Ved at genbesøge vores tidligere projekter ud fra en systematisk metode, vil vi undersøge og måle, hvordan arkitektur skaber værdi for mennesker og lokalsamfund.
- Herunder undersøge Realdanias evne til at støtte bæredygtige projekter og skabe langvarige effekter. Men omvendt også vurdere, hvorfor nogle projekter er udfordret eller dør ud.
- Vi vil med projektet skabe læring, der kan gavne Realdania i udvikling af nye projekter.

Fagfelt & inspiration

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

The Architectural Review

ESSAYS BUILDINGS PLACES ARCHITECTS ARCHIVE COMPETITIONS FILMS PODCASTS AWARDS STUDENTS MAGAZINES SHOP

Revisit

While many buildings might show outstanding promise at their opening, few can stand the test of time. The long gestations and longer lives of buildings disrupt a conventional sense of when criticism might be considered timely, and the impact – direct or dispersed – of these structures lingers long after their architects have moved on. We take seriously the responsibility to remain invested in the lives and afterlives with, and after, inhabitation

Revisit: Ciudad Abierta, Ritoque, Chile

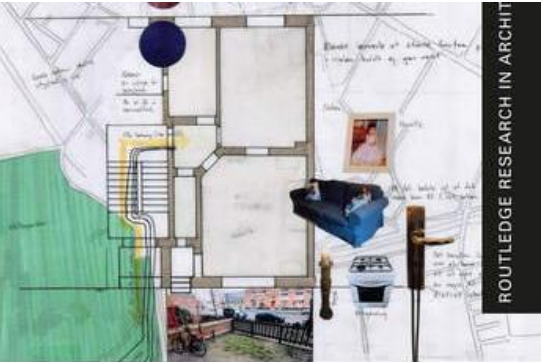
BY PEDRO IGNACIO ALONSO

An experimental school in rural Chile fused poetry and architectural

Revisit: Cité Pierre Sémar in Seine-Saint-Denis, France by Iwona Buczkowska

BY FEDA WARDAK

ARCHITECTURAL ANTHROPOLOGY

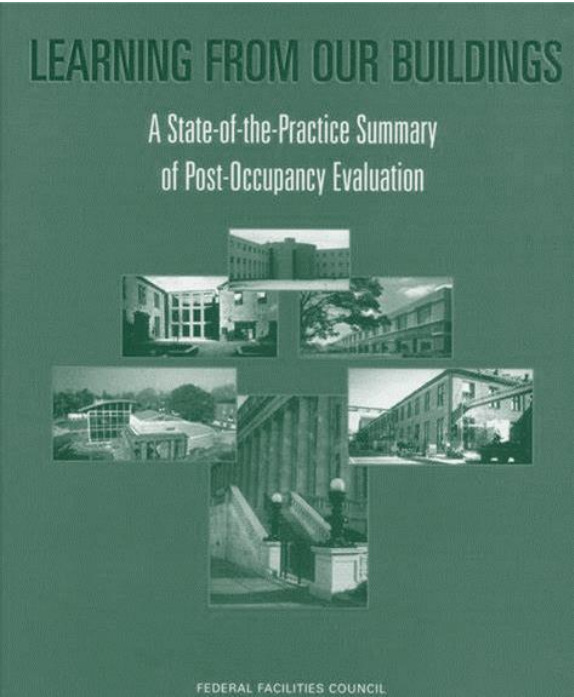
Exploring Lived Space

EDITED BY MARIE STENDER, CLAUD BECH-DANIELSEN, AND AINA LANDSVERK HAGEN

SOCIALE MURSTEN

SEKS EKSEMPLER PÅ ARKITEKTUR, SOM GØR EN FORSKEL FOR SOCIALT UDSATTE

Hvordan laver vi genbesøg

Hvordan laver vi genbesøg?

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

For at kunne håndtere et meget stort antal projekter i Realdanias levetid defineres en række tematikker, som kan fungere som ramme for delanalyser.

Formålet med tematikkerne at studere projekterne gennem et "most similar case design", der øger projekternes sammenlignelighed.

Eksempler på genbesøg

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Kulturen som driver

Hvordan kan kulturbyggerier fungere som en driver for områdeudvikling?

Det gode boligliv

Hvordan kan vi sammen med boligorganisationer og beboere stimulere livet de almene boligområder?

Når ildsjæle bygger

Hvordan kan ildsjæle-drevet byggeri skabe lokal udvikling?

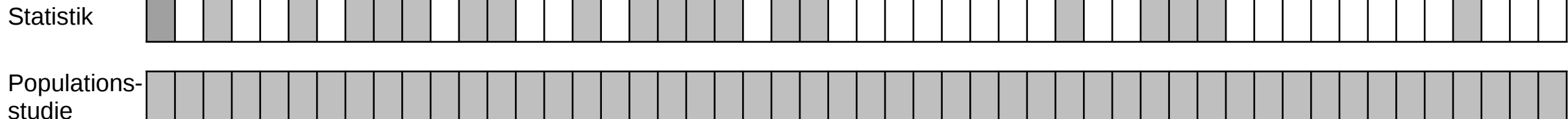
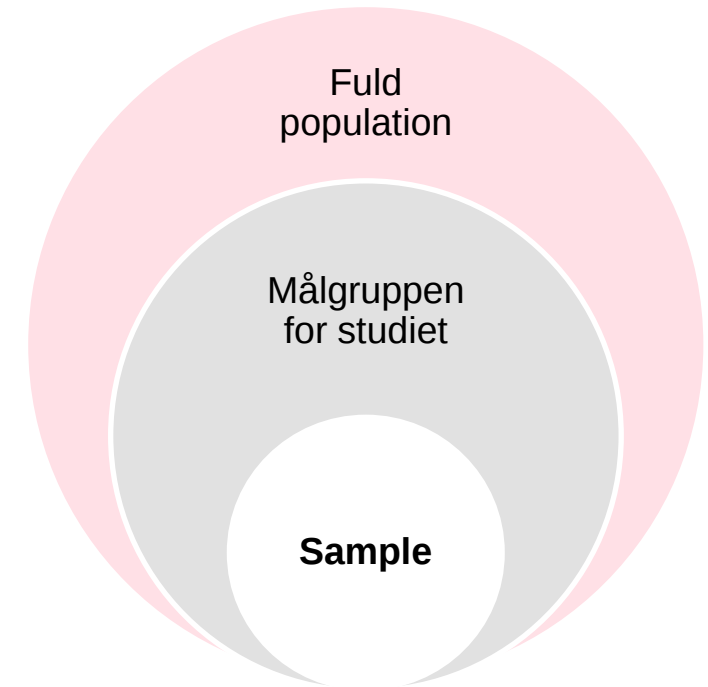
Hvordan laver vi genbesøg?

Med et fuldt populationsstudie menes, at data fra **alle** relevante respondenter indsamles systematisk.

Vi taler derfor ikke om statistik, idet vores sample er lig med populationen.

Fordele:

- Vi eliminerer **sample bias**
- Vi kan foretage **analytiske generaliseringer** (fremfor statistiske generaliseringer)
- Via genbesøgene får vi reelt etableret dybe cases, fremfor datapoints

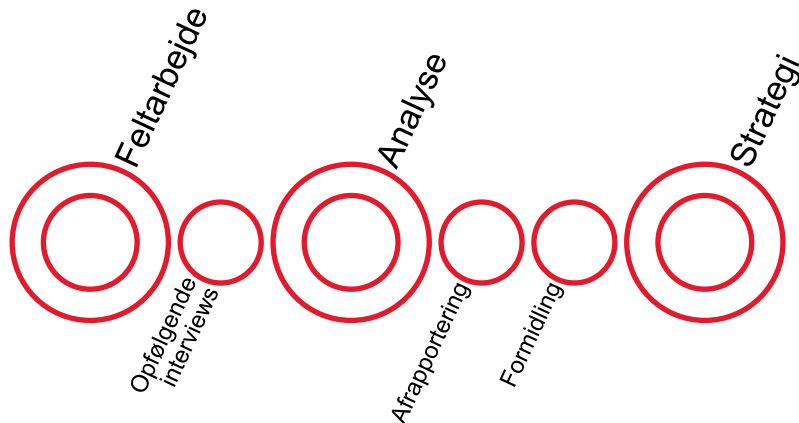

Hvordan laver vi genbesøg?

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

- Vi genbesøger ofte uanmeldt på helt almindelige hverdage og registrerer, hvad vi umiddelbart ser.
- Vi interviewer de mennesker, vi møder på stederne: Brugerne er nøglen til at forstå, hvordan projekterne fungerer i hverdagen.
- Det uforudsigeliges forudsigelighed: Vi ved ikke altid, hvem vi møder – men vi ved, at vi møder de rigtige.

Det handler om læring

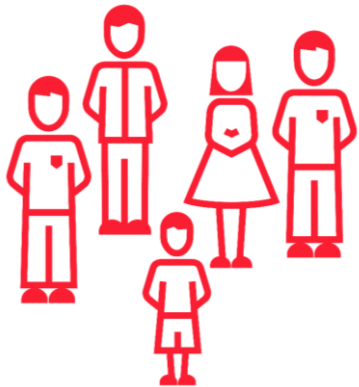
Det handler om læring

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Fra procesevaluering til effektevaluering

Det er aldrig bygningen i sig selv, der er målet, men effekten af bygningen. Med Realdania Genbesøg vil vi systematisere, hvordan Realdania kan lave effektevaluering, hvor genbesøget er i centrum og brugerne nøglen til viden og vurdering.

Vi deler vores viden med fagfeltet

Vi formidler den nye viden for at kvalificere den faglige diskussion om, hvordan arkitektur påvirker mennesker.

At bruge viden fra genbesøg strategisk

Med Realdania Genbesøg laver vi for første gang i Realdanias historie systematiske genbesøg af gamle projekter. Det skal give os viden om, hvorvidt det byggede miljø gør en positiv forskel for folk, når den først har forladt tegnebrættet og er taget i brug. Denne viden, skal kvalificere vores strategiske beslutninger.

Evaluering i praksis

Effekt før form

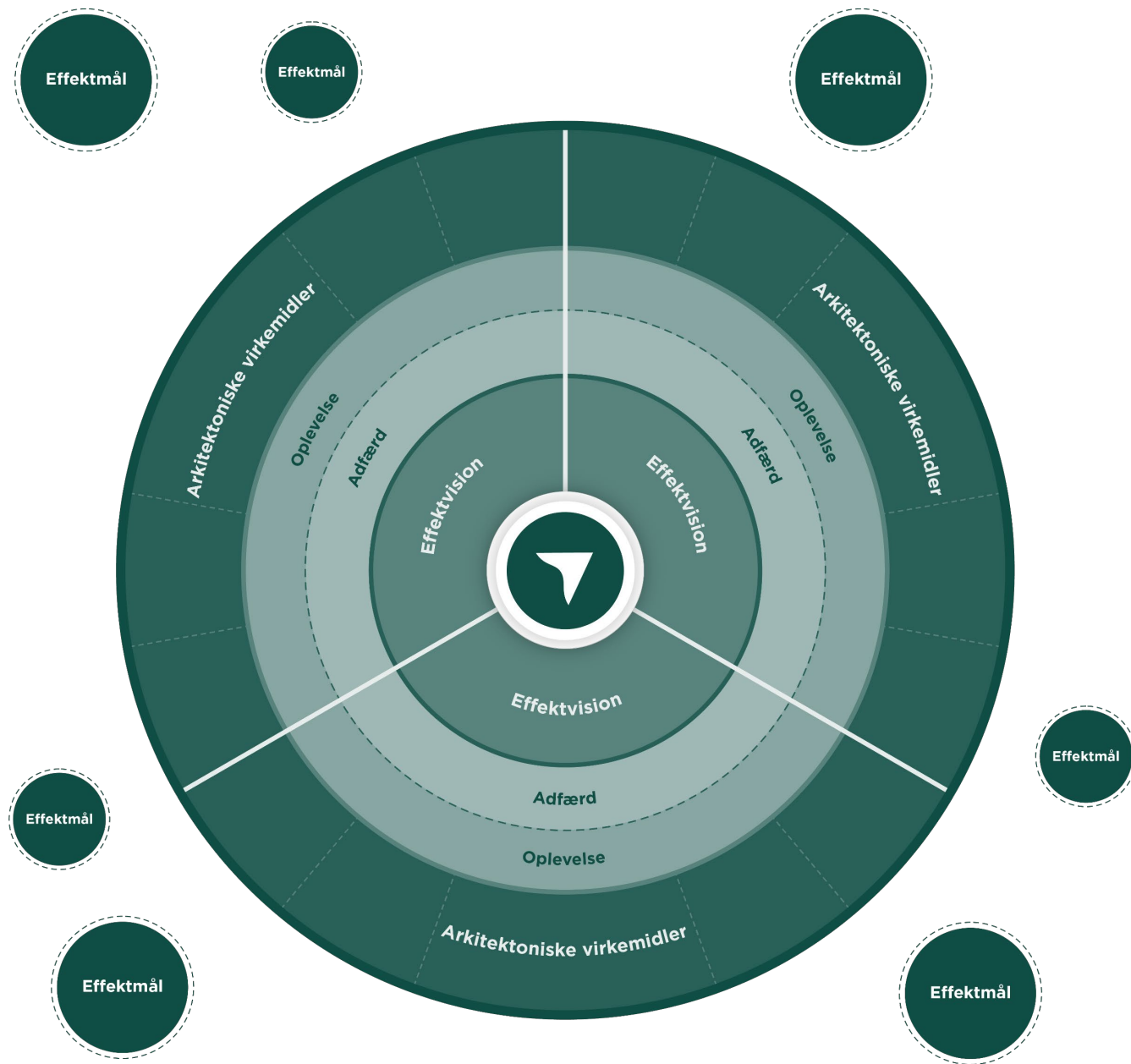
Effektkompas™

Udviklet af AART

Effektkompas™

Udviklet af AART

AART

Effektcase

NYE booster beboernes livskvalitet

AART

Beliggenhed

Nord for Aarhus

Bygherre

Tækker Group

Størrelse

650 boliger, hvoraf AART står for

Etape 1: 30 rækkehuse

Etape 2: 16 etageboliger

Etape 3: 20 lejligheder fordelt i to etageboliger

Status

Opført 2019

Arkitekt

AART

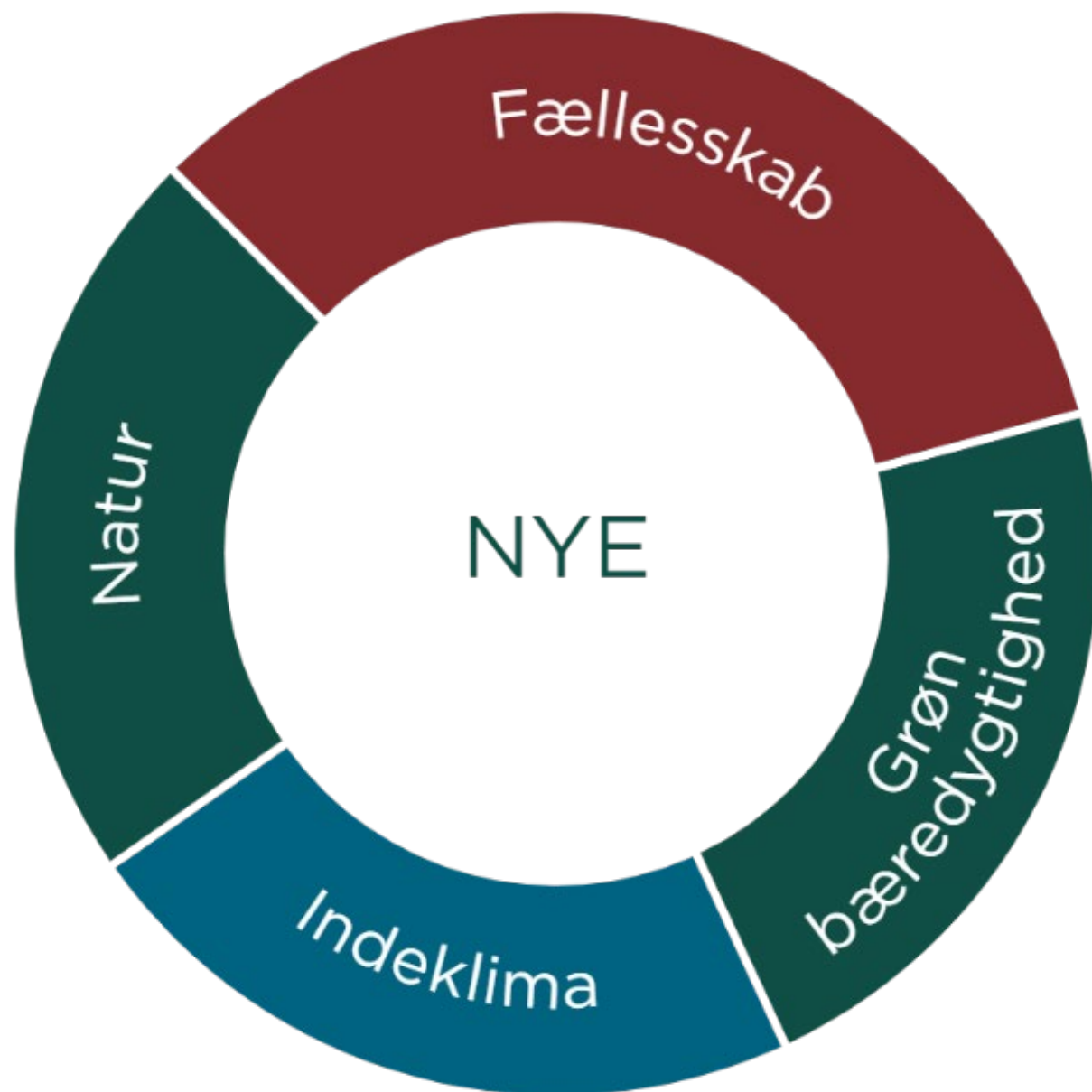
Ingeniør

Tækker

AART

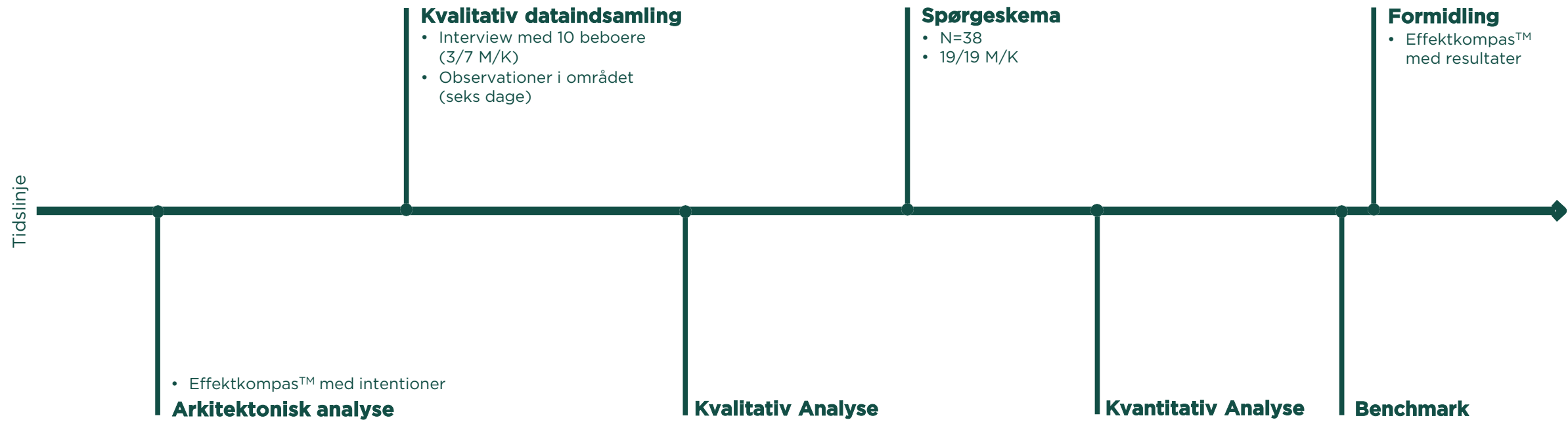
Visioner

Dataindsamling

NYE

Effektmåling af social bæredygtighed

Resultater

Fællesskab

A wide-angle photograph of a modern residential development. In the foreground, a calm pond reflects the sky and the buildings. A grassy embankment separates the pond from the houses. Several modern houses with dark, vertical-slat wooden facades and large windows are visible. A tall flagpole with the Danish flag stands on the left. A few people are sitting on a bench in the middle ground. The sky is blue with scattered white clouds.

95% er ret
eller meget
tilfredse med
naboskabet

Hvad virker?

#1 Mulighed for mange former for fællesskab

“

*Det spontane fællesskab,
der helt automatisk
opstår, fordi vi løber ind i
hinanden hele tiden, når
man skal ned til bilen,
over efter post og ud
med skrald*

AART

A group of about ten children are sitting in a line on a lush green field dotted with small white flowers. They are all clapping their hands. In the background, there are modern, dark-colored wooden houses with large windows. To the right, a soccer goal is visible on the grass. The sky is blue with some clouds.

65% i Nye
omgås meget
naboer og
oplever godt
naboskab vs.
25% nationalt

Hvad virker?

#2 Privathed som forudsætning for fællesskab

AART

“

Forskudtheden [af husene] giver privatsfære. Det er ikke fordi man vil leve privat, når man lever på den her måde, men det er fedt at have muligheden.

AART

100% oplever
det trygt
eller meget
trygt at bo i
Nye

“

Det er klart arkitekturens og udendørsarealernes skyld, at vi render på hinanden. Vi hjælper hinanden. Det er trygt. Vi kommer forbi hinanden. Har de brug for hjælp? Har de brug for et lift?”

AART

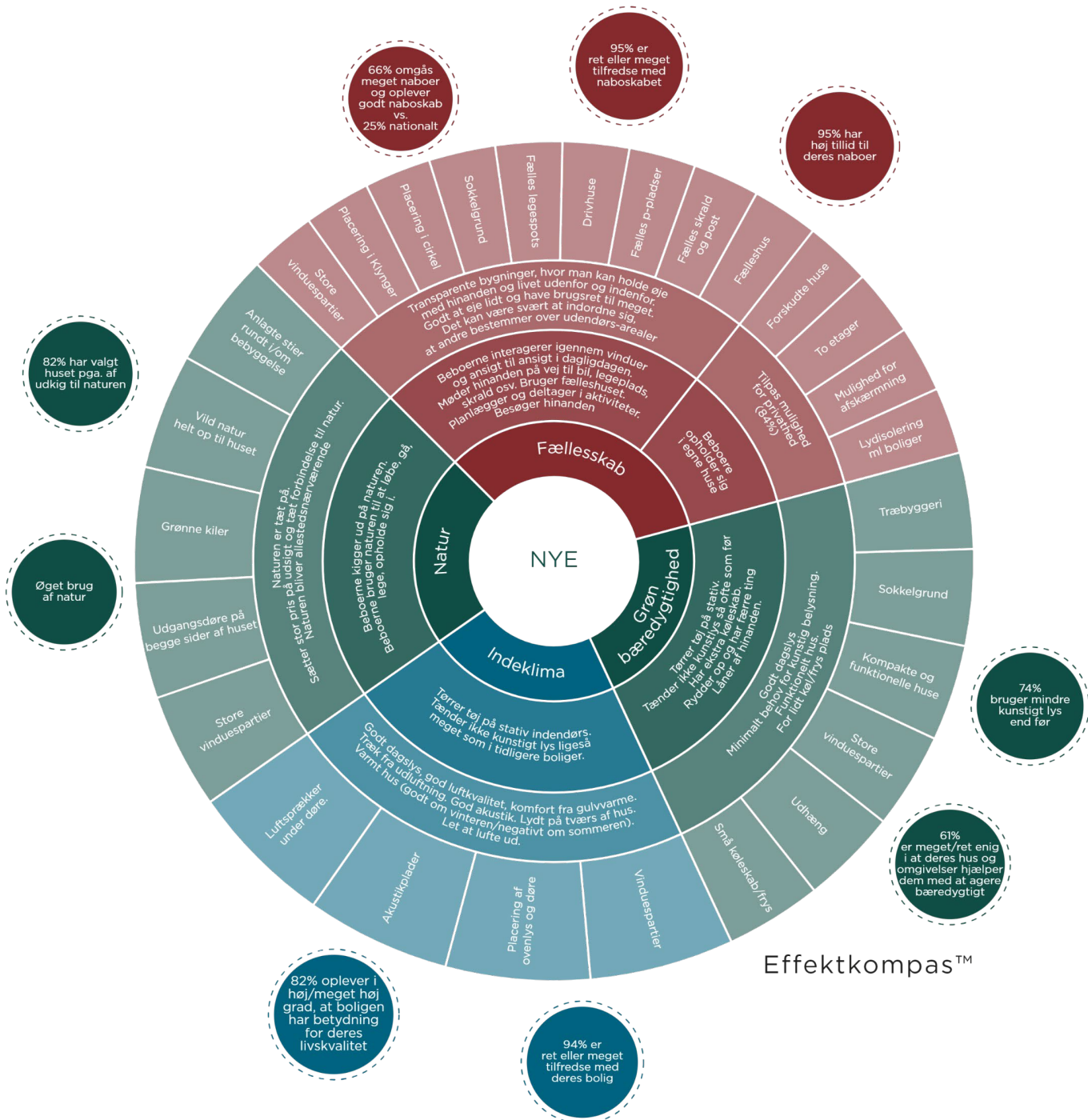

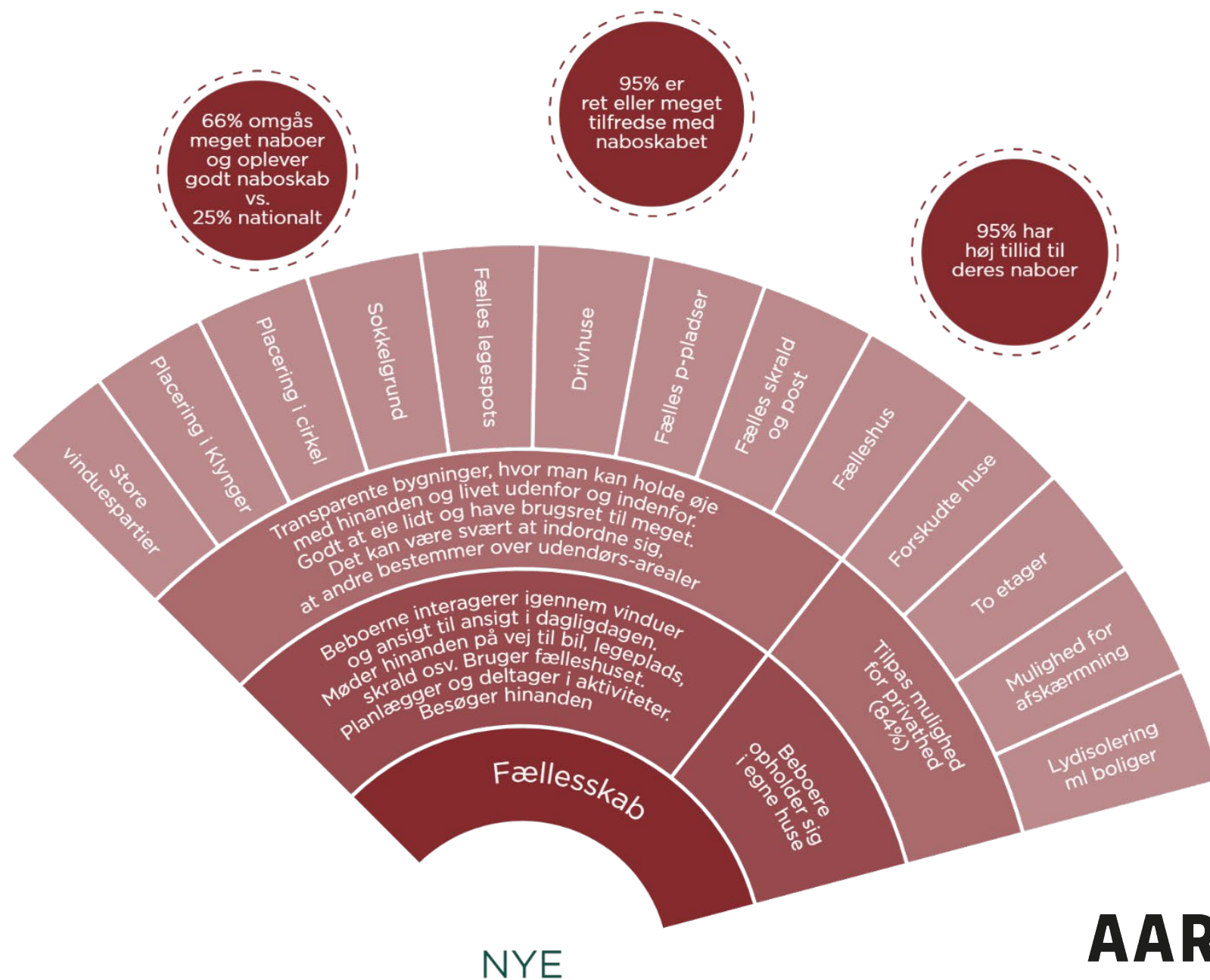
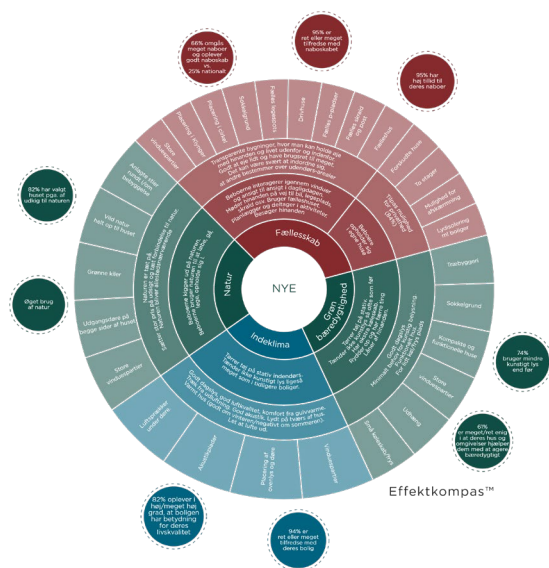
NYE booster beboernes livskvalitet

X2

Sammenlignet med danskere, der bor i tilsvarende boligtyper, oplever dobbelt så mange i Nye, at deres bolig har stor betydning for deres livskvalitet

Nye

Effektkompas™

Effektvision

Det vi vil lykkes med

Det byggeriet skal hjælpe os med at lykkes med

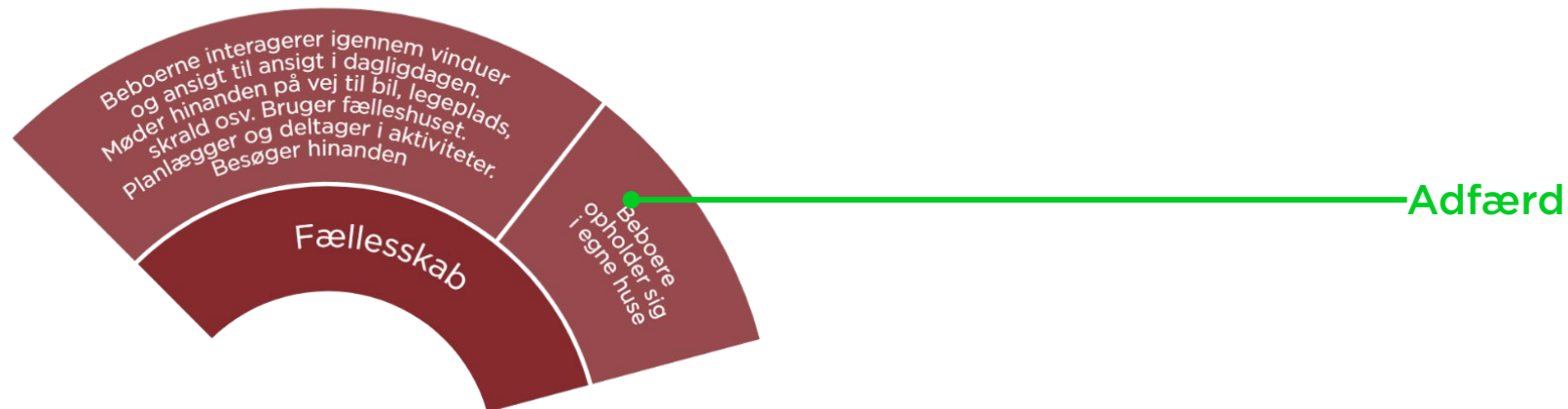
Effektvision

AART

Adfærd

Det levede liv

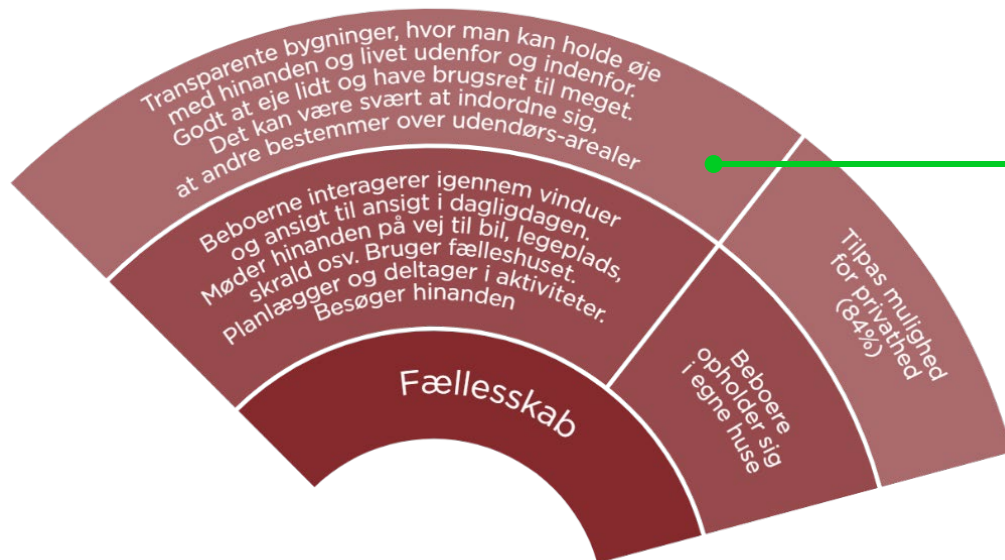
Det levede liv, som vi har ønsket at skabe i byggeriet og området efter ibrugtagning for at projektets Effektvisioner bliver indfriet.

Oplevelse

Brugernes umiddelbare oplevelse

Det vi gerne vil have, at brugerne skal opleve, når de møder byggeriet (vores arkitektoniske virkemidler).

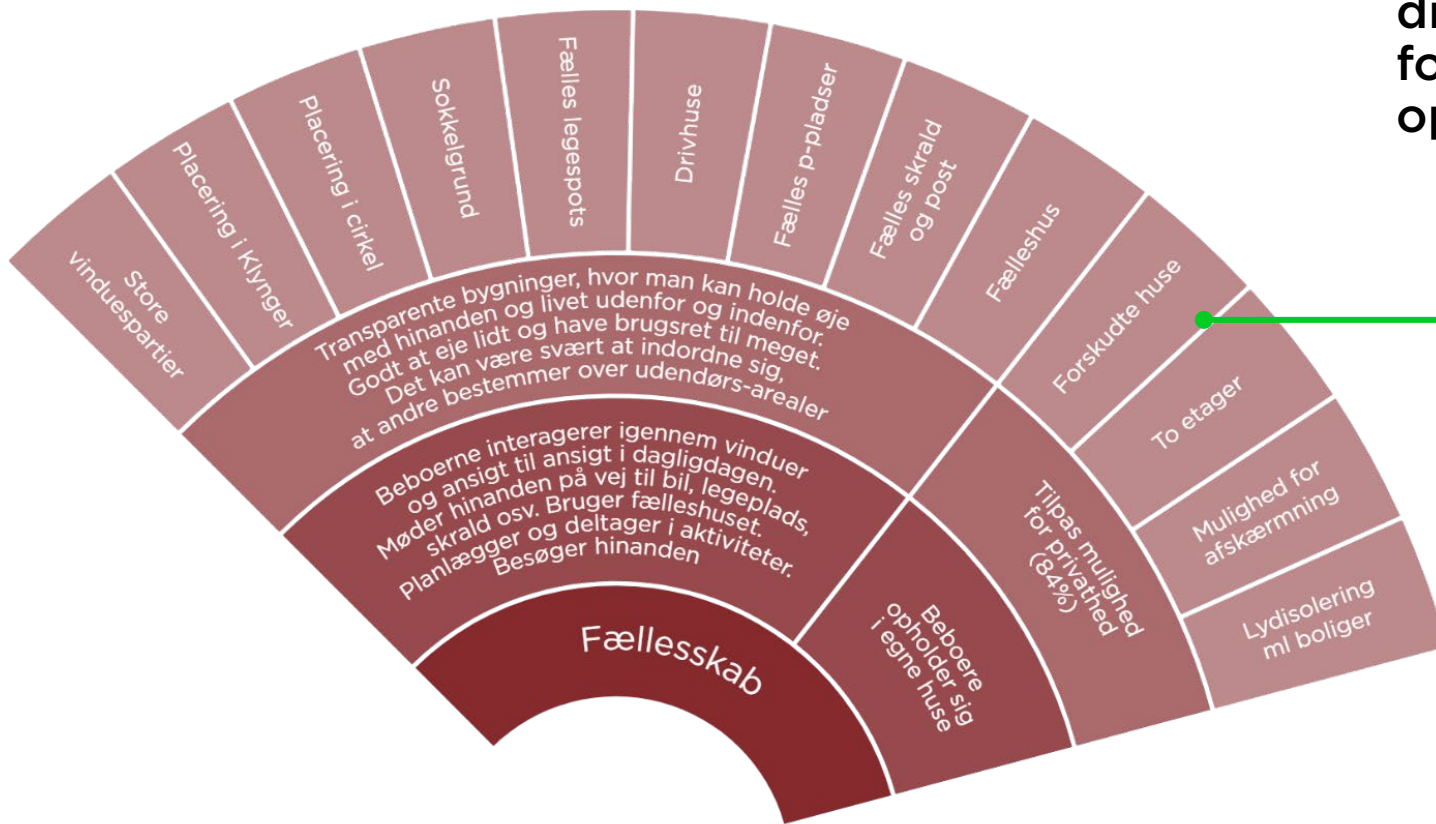

Oplevelse

Arkitektoniske virkemidler

Det vi fysisk bygger

Hvilken arkitektur (program, geometri, disponering, skala, materialitet etc.) forestiller vi os, vil understøtte de oplevelser og handlinger vi ønsker?

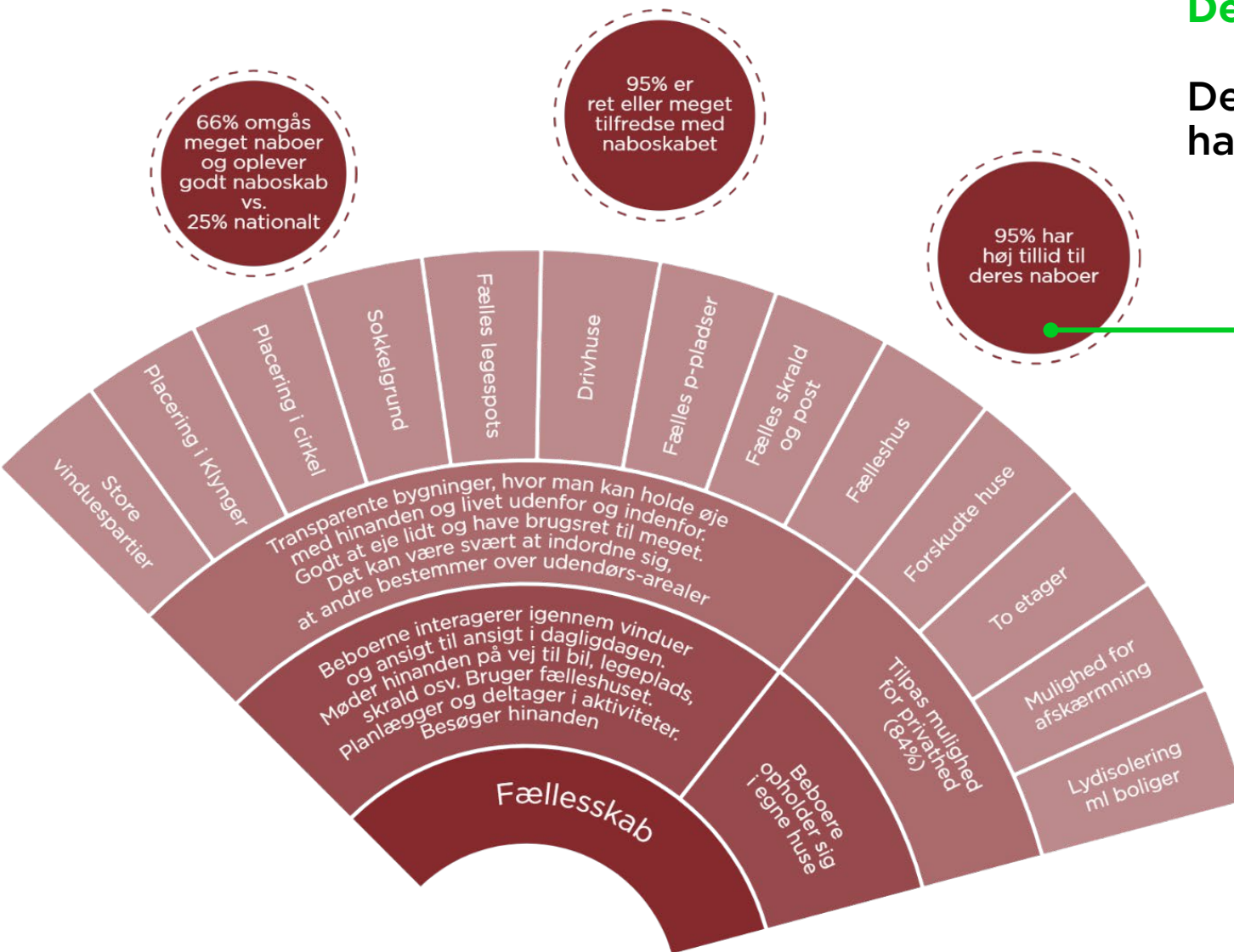
Arkitektoniske virkemidler

Effektmål

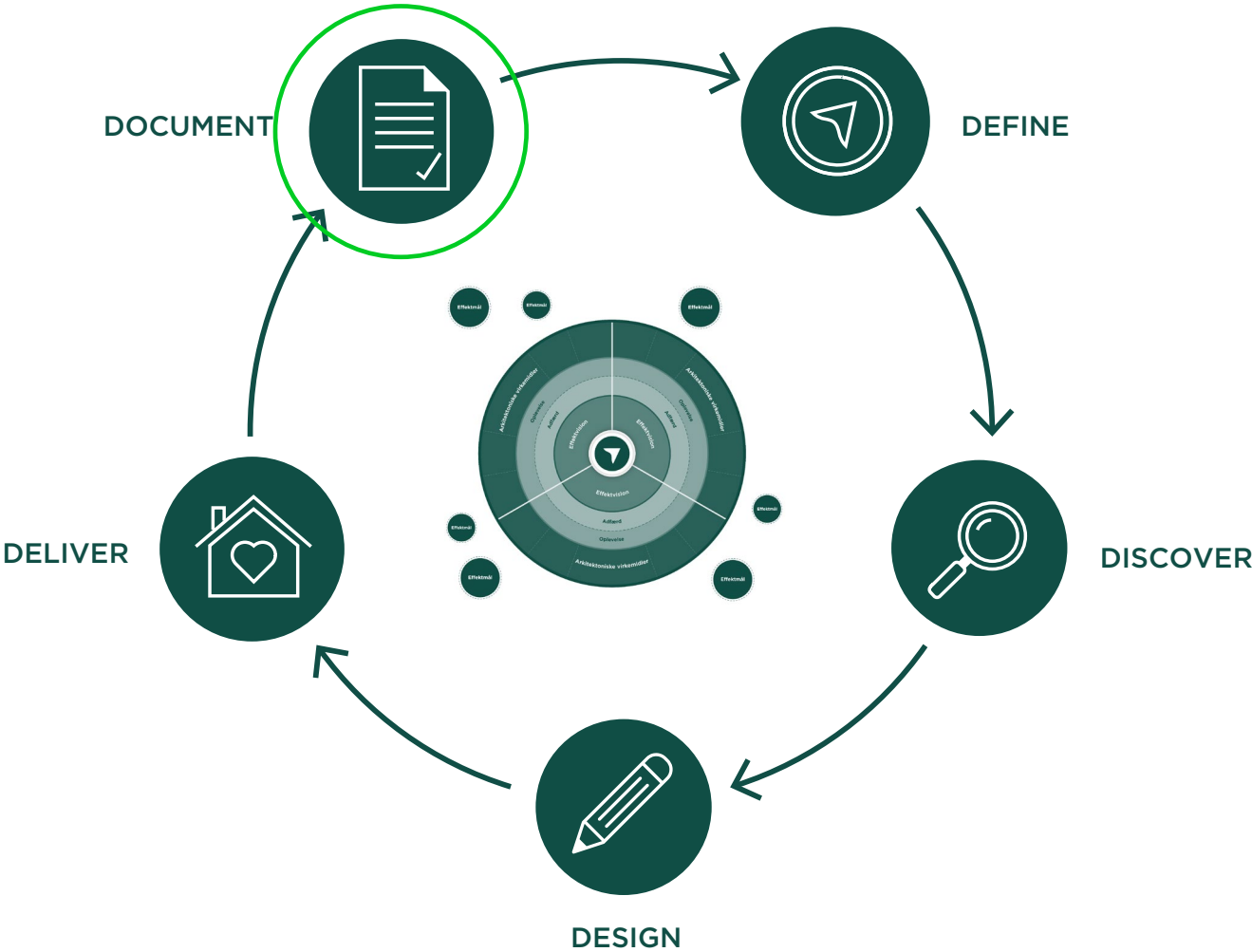
Det vi konkret vil måle vores succes på

De konkrete målsætninger som byggeriet har bidraget til.

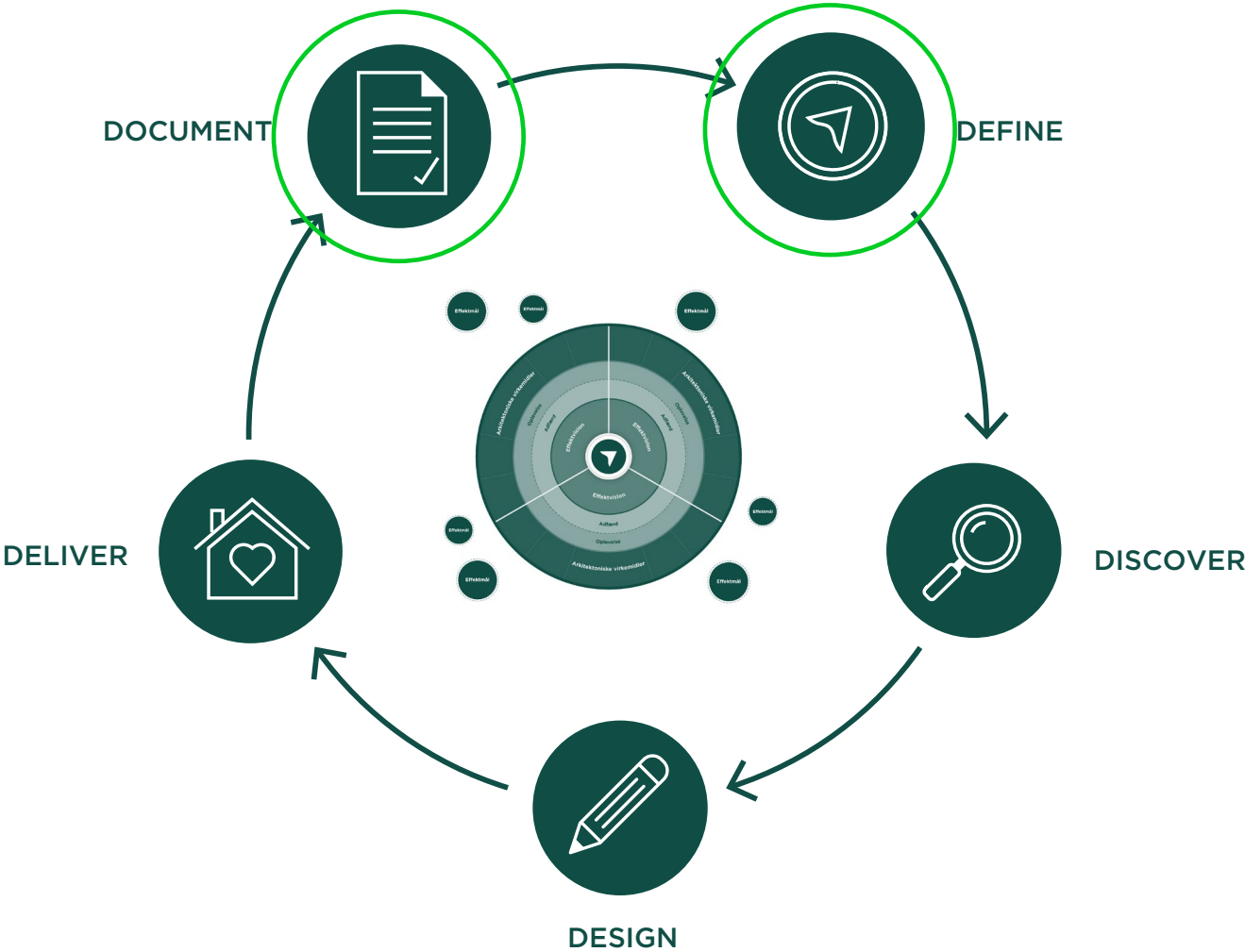
Effektmål

Effektkompas™

AART

Workshop

En ny bydel i Aarhus

Hvem er interessenterne?

- Potentielle kommende beboere – hvem vil vi tiltrække?
- Naboer
- Andre borgere i byen
- Erhvervslivet
- Kommunen
- Udvikler
- Rådgivere
- Andre...?

Effektvision

Det vi vil lykkes med

Hvad skal byggerierne og bydelen hjælpe os med at lykkes med i fremtiden?

Effektvision

Effektmål

Det vi konkret vil måle vores succes på

De konkrete målsætninger som byggeriet har bidraget til.

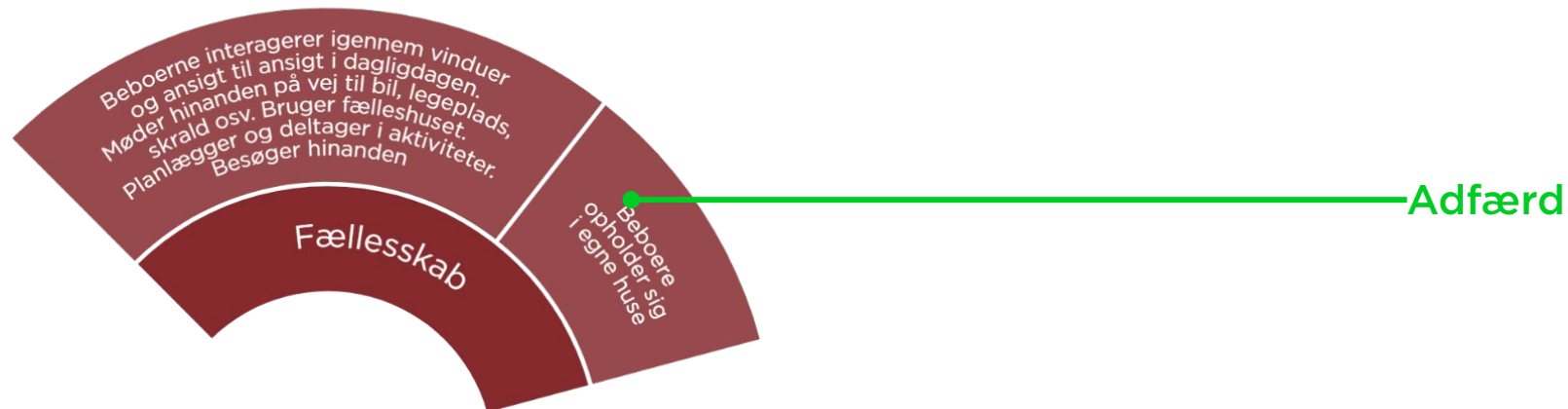
Effektmål

Adfærd

Det levede liv

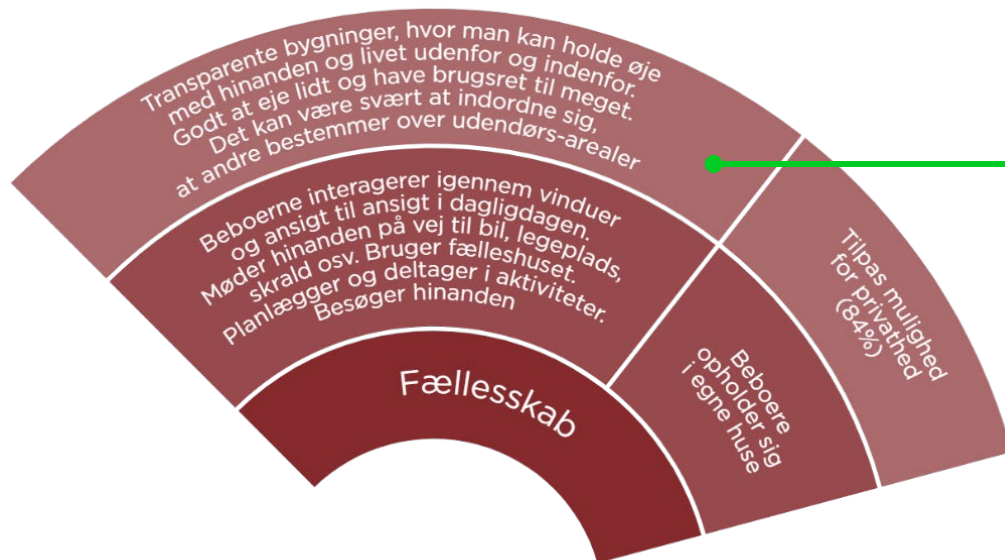
Det levede liv, som vi har ønsket at skabe i byggeriet og området efter ibrugtagning for at projektets Effektvisioner bliver indfriet.

Oplevelse

Brugernes umiddelbare oplevelse

Det vi gerne vil have, at brugerne skal opleve, når de møder byggeriet (vores arkitektoniske virkemidler).

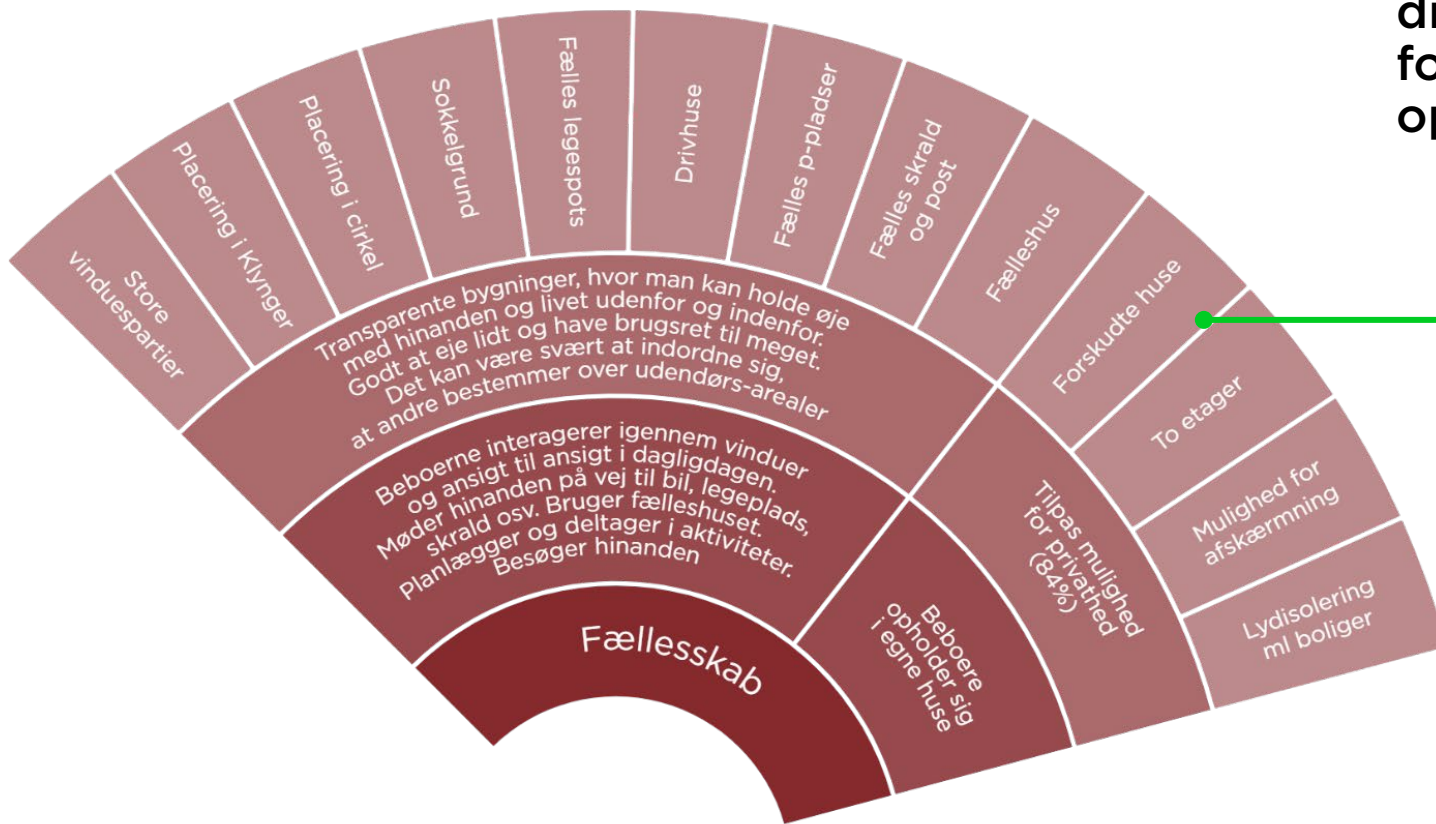

Oplevelse

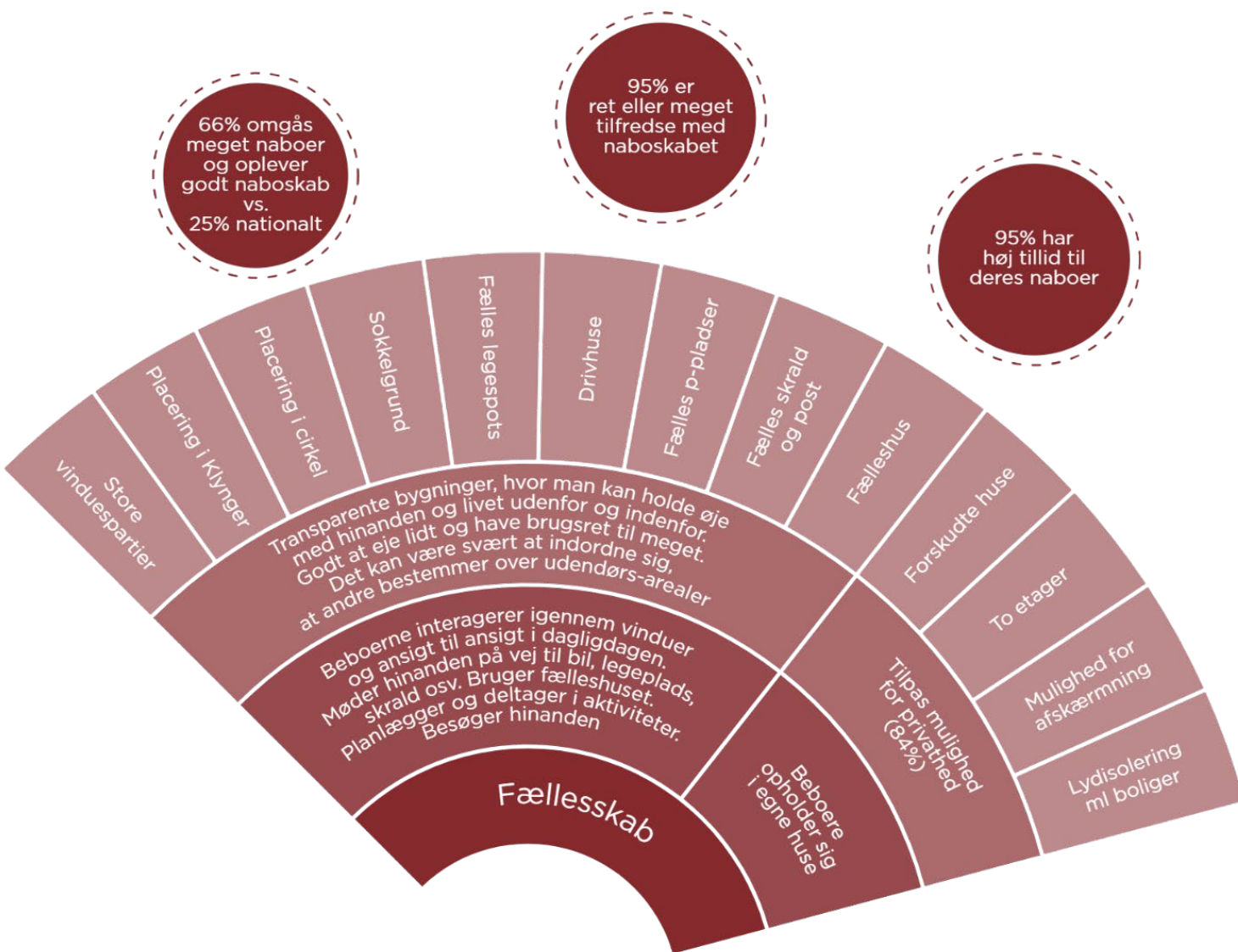
Arkitektoniske virkemidler

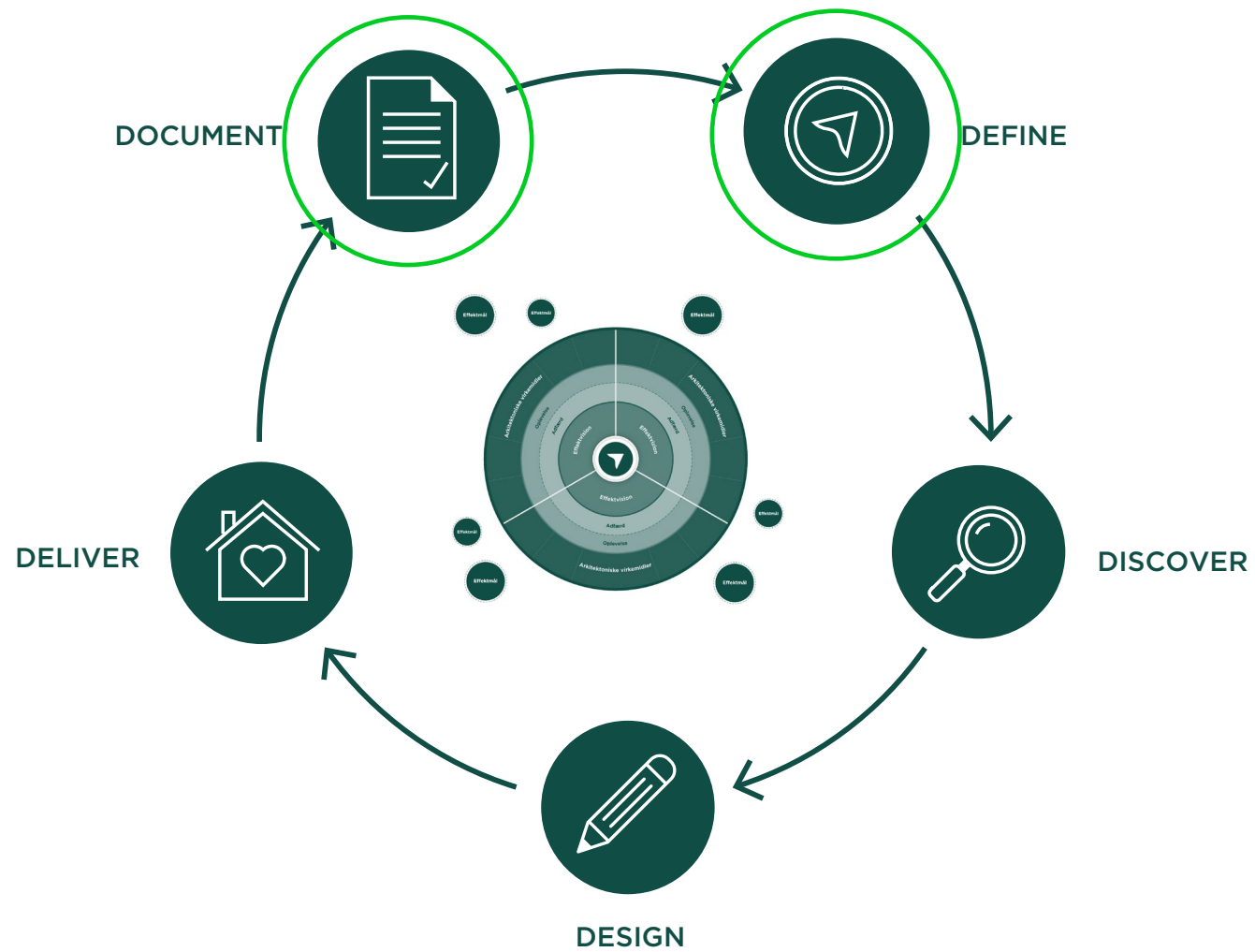
Det vi fysisk bygger

Hvilken arkitektur (program, geometri, disponering, skala, materialitet etc.) forestiller vi os, vil understøtte de oplevelser og handlinger vi ønsker?

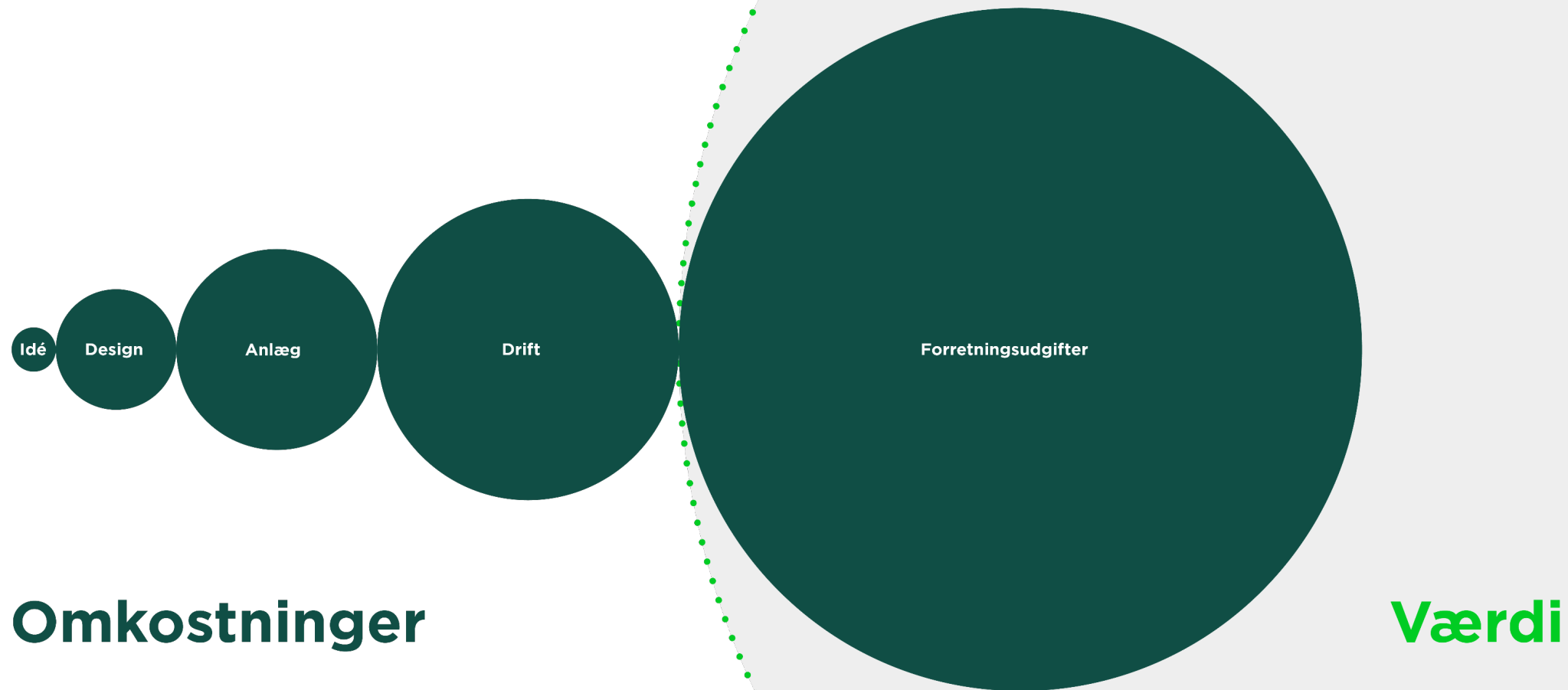

Arkitektoniske virkemidler

Værdien af arkitektur

Omkostninger

Værdi

AART